

Chambre des Représentants

SESSION 1979-1980

21 DÉCEMBRE 1979

PROPOSITION DE LOI

modifiant l'article 524
du Code judiciaire

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE LA JUSTICE (1)

PAR M. WATHELET

MESDAMES, MESSIEURS,

Cette proposition et la proposition du même auteur visant à modifier l'article 515 du Code judiciaire sont motivées par le souci de mettre fin à une situation abusive.

La présente proposition a pour objet de limiter le recours des huissiers de justice à l'usage de l'empêchement temporaire qui leur permet de se faire remplacer par un huissier de justice suppléant. Lorsque les huissiers de justice ne désirent plus assumer leur fonction, cette possibilité a pour conséquence que de bon suppléants demeurent dans cette situation alors qu'ils assurent la direction effective d'une étude d'huissier.

(1) Composition de la Commission :

Président : M. Léon Remacle.

A. — Membres : MM. Bourgeois, Grafé, Léon Remacle, Mme Ryckmans-Corin, MM. Suykerbuyk, Uyttendaele, Van Rompaey, Wathelet, Weckx, Willems. — MM. Boel, Brouhon, Bob Cools, Degroeve, Dejardin, Mme Detiège, M. Van Cauwenberghe. — MM. Defraigne, Mundeleer, Van Belle, Van De Velde. — M. Havelange. — M. Baert.

B. — Suppléants : M. Aerts, Mme Demeester-De Meyer, M. Deschamps, Mme Dielens, MM. Lernoux, Joseph Michel, Mme Smet, MM. Smets, Steverlynck, Van den Brande, Verhaegen. — Mme Adriaensens épouse Huybrechts, M. Baudson, Mme Brenez, MM. Glinne, Van Acker, Van Gompel, Vanvelthoven, Willockx. — MM. Albert Claes, De Winter, Gol, Kempinaire, Verberckmoes. — MM. Mordant, Risopoulos. — MM. Leys, Schiltz.

Voir :

87 (S. E. 1979) :

- N° 1 : Proposition de loi.
- N° 2 : Amendement.

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1979-1980

21 DECEMBER 1979

WETSVOORSTEL

tot wijziging van artikel 524
van het Gerechtelijk Wetboek

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE JUSTITIE (1)

UITGEBRACHT DOOR DE HEER WATHELET

DAMES EN HEREN,

Het voorliggende voorstel en het voorstel van dezelfde auteur tot wijziging van artikel 515 van het Gerechtelijk Wetboek zijn erop gericht een einde te maken aan een wederrechtelijke toestand.

Onderhavig wetsvoorstel wil beperkingen stellen op bepaalde gebruiken bij de gerechtsdeurwaarders om « tijdelijk verhinderd » te zijn en zich daarbij door een plaatsvervangende deurwaarder te laten vervangen. Die mogelijkheid heeft tot gevolg dat, wanneer gerechtsdeurwaarders hun ambt niet meer wensen uit te oefenen, goede plaatsvervangers blijven fungeren als plaatsvervanger, hoewel ze in werkelijkheid de leiding van het betrokken deurwaarderskantoor hebben.

(1) Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer Léon Remacle.

A. — Leder : de heren Bourgeois, Grafé, Léon Remacle, Mevr. Ryckmans-Corin, de heren Suykerbuyk, Uyttendaele, Van Rompaey, Wathelet, Weckx, Willems. — de heren Boel, Brouhon, Bob Cools, Degroeve, Dejardin, Mevr. Detiège, de heer Van Cauwenberghe. — de heren Defraigne, Mundeleer, Van Belle, Van De Velde. — de heer Havelange. — de heer Baert.

B. — Plaatsvervangers : de heer Aerts, Mevr. Demeester-De Meyer, de heer Deschamps, Mevr. Dielens, de heren Lernoux, Joseph Michel, Mevr. Smet, de heren Smets, Steverlynck, Van den Brande, Verhaegen. — Mevr. Adriaensens echtg. Huybrechts, de heer Baudson, Mevr. Brenez, de heren Glinne, Van Acker, Van Gompel, Vanvelthoven, Willockx. — de heren Albert Claes, De Winter, Gol, Kempinaire, Verberckmoes. — de heren Mordant, Risopoulos. — de heren Leys, Schiltz.

Zie :

87 (B. Z. 1979) :

- N° 1 : Wetsvoorstel.
- N° 2 : Amendement.

La proposition permet de réduire la durée de l'empêchement temporaire à 3 mois et d'instaurer un contrôle périodique par le procureur du Roi en cas de prolongation de la durée prévue.

Le Ministre déclare être conscient de ce problème; la Chambre nationale des huissiers de justice partage également cet avis. Le principe d'un groupe de travail chargé de l'examen des problèmes des huissiers de justice a d'ailleurs été décidé le 4 mai 1979 mais n'a pu encore être concrétisé.

Etant donné que ce groupe de travail sera chargé de l'étude de problèmes multiples concernant les pensions, les suppléants, le cadre, les grades différents etc., en rapport avec ceux soulevés par l'auteur, le Ministre estime préférable d'attendre la solution globale que ce groupe de travail élaborera, d'autant plus qu'un arrêté royal a été pris dans le but d'élargir le cadre des huissiers de justice et apportera une solution partielle au problème (arrêté royal du 29 novembre 1979, *Moniteur belge* du 11 décembre 1979).

M. Suykerbuyk estime par contre que si les huissiers de justice sont conscients de la nécessité d'une modification, ils n'auront pas d'objection à voir intervenir une solution partielle, en attendant une solution globale.

Il est remarqué que si la motivation de la proposition visant à limiter l'empêchement temporaire ne peut être qu'approuvée, il devrait aussi être tenu compte des membres des chambres d'arrondissement des huissiers de justice et plus particulièrement le syndic et le secrétaire, dont les activités entraînent souvent le recours à l'empêchement temporaire. La proposition devrait prévoir une exception pour ces fonctions.

L'efficacité de la mesure proposée est mise en doute quant à son applicabilité dans les petites villes où les suppléants sont moins nombreux. Cette opinion est cependant contestée; en effet, la limitation de l'empêchement temporaire réduira d'autant la nécessité de trouver des suppléants.

La crainte est exprimée que des liens privilégiés existent entre certains procureurs du Roi et certains huissiers de justice ne changent rien à la situation à laquelle la proposition tente de remédier. Il est suggéré que pour suppléer l'absence de critères précis dans la proposition, des dispositions concernant la motivation obligatoire de la décision du procureur du Roi et la limitation du nombre de prolongations de trois mois en trois mois soient introduites.

L'attention du Ministre est attirée, à l'occasion de la discussion de cette proposition, sur une autre anomalie en la matière.

L'article 513 du Code judiciaire stipule que « l'arrondissement judiciaire dans lequel l'huissier de justice instrumentera et sera tenu de résider est déterminé par l'arrêté royal de nomination.

L'huissier de justice ne peut avoir qu'une étude qui sera établie dans la commune désignée par le Ministre de la Justice. Cette désignation peut être modifiée à la requête de l'intéressé ».

Des cas sont évoqués qui font état dans de petites villes du recours de justiciables aux avocats ou juges de paix, afin de trouver un huissier de justice, certains huissiers de justice se contentant de ne résider que fictivement dans la localité où ils ont été nommés.

Un contrôle plus sévère serait nécessaire pour mettre fin à cette situation.

Het voorstel wil de mogelijkheid bieden de duur van de « tijdelijke verhindering » tot drie maanden te beperken en een periodieke controle door de procureur des Konings in te voeren wanneer de aldus vastgestelde duur wordt overschreden.

De Minister verklaart dat hij zich van dit vraagstuk bewust is; de Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders is eveneens die mening toegedaan. Op 4 mei 1979 werd besloten tot de oprichting van een werkgroep die zou worden belast met het onderzoek van de vraagstukken van de gerechtsdeurwaarders, maar totnogtoe is die beslissing nog niet ten uitvoer gelegd.

Aangezien die werkgroep zal worden belast met het onderzoek van vele problemen betreffende pensioenen, plaatsvervangers, personeelsformatie, diverse graden, enz., die verband houden met de in het voorstel behandelde kwesties, meent de Minister dat het verkieslijk is te wachten op de allesomvattende oplossing welke door die werkgroep zal worden uitgewerkt, te meer daar een koninklijk besluit werd uitgevaardigd om het aantal gerechtsdeurwaarders te verhogen. Daardoor zal het probleem een gedeeltelijke oplossing krijgen (koninklijk besluit van 29 november 1979, *Belgisch Staatsblad* van 11 december 1979).

De heer Suykerbuyk daarentegen meent dat als de gerechtsdeurwaarders zich ervan bewust zijn dat er een verandering moet komen, zij geen bezwaar zullen hebben tegen een gedeeltelijke oplossing, in afwachting dat er een meeromvattende regeling komt.

Een lid merkt op dat de motivering van het voorstel tot beperking van de tijdelijke verhindering stellig juist is, doch dat daarbij de leden van de arrondissementskamers van gerechtsdeurwaarders en inzonderheid de syndicus en de secretaris niet uit het oog mogen worden verloren, want ingevolge hun activiteiten zijn zij dikwijls tijdelijk verhindert. Voor die ambten zou het voorstel in een uitzondering moeten voorzien.

Een lid betwijfelt of de voorgestelde maatregel wel doelmatig zal kunnen worden toegepast in kleine steden, waar minder plaatsvervangers zijn. Die mening wordt door een ander lid betwist; door de beperking van de tijdelijke verhindering zal des te minder een beroep moeten worden gedaan op plaatsvervangers.

Een lid spreekt de vrees uit dat, wegens de geprivilegieerde relaties tussen bepaalde procureurs des Konings en bepaalde gerechtsdeurwaarders, er niets zal veranderen in de toestand waartegen het voorstel ingaat. Daar in het voorstel duidelijke criteria ontbreken, wordt voorgesteld om bepalingen in te voeren betreffende de verplichte motivering van de beslissing van de procureur des Konings en de beperking van het aantal driemaandelijke verlengingen.

Naar aanleiding van de bespreking van dit voorstel wordt de aandacht van de Minister gevestigd op een andere ongerijmdheid ter zake.

Artikel 513 van het Gerechtelijk Wetboek bepaalt dat het gerechtelijk arrondissement waarbinnen de gerechtsdeurwaarder zijn ambt uitoefent en waarin hij moet verblijven, wordt vastgesteld in het koninklijk besluit tot benoeming.

De gerechtsdeurwaarder mag slechts één kantoor hebben, dat gevestigd wordt in de gemeente die de Minister van Justitie aanwijst. Die aanwijzing kan worden gewijzigd op verzoek van de betrokkene.

Er zijn gevallen gesignaleerd van kleine steden waarin de rechtsonderhorigen zich tot de advocaten of de vrederechters moeten wenden om een gerechtsdeurwaarder te vinden, aangezien bepaalde gerechtsdeurwaarders slechts fictief verblijven in de gemeente waar zij benoemd zijn.

Een strenger toezicht is nodig om aan die toestanden een einde te maken.

Il est enfin précisé que le congé qui ne peut dépasser 1 mois par an, sauf autorisation du procureur du Roi, dont il est question à l'article 524 du Code judiciaire, se distingue de l'empêchement temporaire d'exercer les fonctions, évoqué par le même article. Ce n'est que relativement à ce dernier que la présente proposition prescrit des modalités d'application, qui constitueraient un 2me alinéa de l'article 524 du Code judiciaire.

Il serait cependant préférable d'encore mieux distinguer les deux hypothèses. Dans ce but, le Gouvernement dépose un amendement (Doc. n° 87/2) ayant pour objet de remplacer l'article unique de la proposition par un nouvel article prévoyant successivement dans un premier alinéa le cas du congé de l'huissier de justice et dans un second alinéa, le cas de l'empêchement temporaire.

Lorsqu'un empêchement temporaire intervient, le remplacement est, comme le prévoit la proposition, limité à trois mois. Outre cette disposition, l'amendement permet l'enquête dès le premier remplacement tandis que la proposition de M. Suykerbuyk ne prévoit d'enquête qu'en cas de prolongation du remplacement.

M. Suykerbuyk estime que l'amendement du Gouvernement traduit l'intention de sa proposition de manière plus complète en prévoyant une seconde hypothèse et apporte plus de clarté dans la mesure où la distinction entre le congé et l'empêchement temporaire est mieux affirmée.

L'amendement du Gouvernement tendant à remplacer l'article unique de la proposition est adopté à l'unanimité.

Le Rapporteur,

M. WATHELET

Le Président,

Léon REMACLE

Ten slotte wordt gepreciseerd dat de vakantie die, behoudens toestemming van de procureur des Konings, overeenkomstig artikel 524 van het Gerechtelijk Wetboek, niet meer dan één maand per jaar mag bedragen, moet worden onderscheiden van de tijdelijke verhindering om het ambt uit te oefenen waarvan sprake is in datzelfde artikel. Het onderhavige voorstel regelt slechts de wijze van toepassing van die verhindering door een tweede lid toe te voegen aan artikel 524 van het Gerechtelijk Wetboek.

Toch ware het beter de twee gevallen duidelijker uit elkaar te houden. Met het oog daarop stelt de Regering een amendement voor (Stuk n° 87/2) dat ertoe strekt het enige artikel van het voorstel te vervangen door een nieuw artikel, waarin achtereenvolgens in een eerste lid het geval van de vakantie van de gerechtsdeurwaarder en in een tweede lid de tijdelijke verhindering geregeld wordt.

Wanneer zich een tijdelijke verhindering voordoet wordt de vervanging volgens het voorstel beperkt tot drie maanden. Naast die bepaling biedt het amendement tevens de mogelijkheid om vanaf de eerste vervanging een onderzoek in te stellen, terwijl het voorstel Suykerbuyk slechts in een onderzoek voorziet wanneer de vervanging verlengd wordt.

De heer Suykerbuyk is van oordeel dat het amendement van de Regering de bedoeling van zijn voorstel aanvult door een tweede hypothese voorop te stellen en dat het meer klaarheid brengt, aangezien het onderscheid tussen vakantie en tijdelijke verhindering erin beter tot uiting komt.

Het amendement van de Regering dat ertoe strekt het enige artikel van het voorstel te vervangen, wordt eenparig aangenomen.

De Rapporteur,

M. WATHELET

De Voorzitter,

Léon REMACLE

TEXTE ADOPTE PAR LA COMMISSION

Article unique

L'article 524 du Code judiciaire est remplacé par la disposition suivante :

L'huissier de justice qui prend un congé doit se faire remplacer par un confrère ou par un huissier de justice suppléant. Ce congé ne peut, sauf autorisation du procureur du Roi, dépasser un mois.

L'huissier de justice qui est temporairement empêché d'exercer ses fonctions doit se faire remplacer de la même manière. Ce remplacement ne peut dépasser trois mois. Des prolongations de trois mois chacune peuvent être accordées. L'autorisation en vue du remplacement et de la prolongation de celui-ci est donnée par le procureur du Roi après enquête.

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

Enig artikel

Artikel 524 van het Gerechtelijk Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling :

De gerechtsdeurwaarder die vakantie neemt, moet zich laten vervangen door een confrater of een plaatsvervangend gerechtsdeurwaarder. Deze vakantie mag, behoudens toestemming van de procureur des Konings niet meer dan één maand bedragen.

De gerechtsdeurwaarder die tijdelijk verhinderd is om zijn ambt uit te oefenen moet zich op dezelfde wijze laten vervangen. Deze vervanging mag niet langer dan drie maanden duren. Verlenging met telkens drie maanden kan worden toegestaan. Toestemming tot de vervanging en de verlenging wordt, na onderzoek, door de procureur des Konings verleend.